

АРХЕА

БЮЛЕТИН

НАШАТА ПОЗИЦИЯ ОТНОСНО ЗАКОНОПРОЕКТА НА "ЧИЛОВА И ГРУПА"

Този законопроект **УВРЕЖДА** обществените отношения, а не ги **УРЕЖДА** !

Нека започнем от **КОНВЕНЦИИТЕ** по които Република България е страна.

Никой с нищо и никога не е задължавал България да въвежда държавен монопол в сферата на културното наследство и в частност на археологическото наследство! Напротив, всички конвенции акцентират на разширяването на възможностите за културен обмен, в това число и на археологически ценности.

Никъде в конвенциите по които България е страна не е казано, че държавния монопол е най-доброто решение за опазване на културното наследство! Напротив, в множество текстове се изтъква, че държавата трябва все повече да се оттегля от преките дейности в тази сфера, да изпълнява регулираща роля и да стимулира бизнеса и неправителствените организации.

Никъде в конвенциите не е казано, че само държавни специалисти трябва да работят по опазването и развитието на културното наследство! Напротив, тенденциите с малки изключения са точно в обратната посока. Частните структури винаги са били много по-гъвкави, иновативни и ефективни.

Никъде в конвенциите не е казано, че частната собственост на културни ценности и частните инициативи в областта на културното наследство вредят на опазването и развитието му. Напротив, дори се изтъква, че именно те успяват да достигнат навсякъде, включително и там където държавата не би могла да отдели ресурси.

Никъде в конвенциите не е казано, че археологическите обекти и археологическите ценности трябва да бъдат единствено държавна собственост. Навсякъде се акцентира на научната стойност и прецизността на самите изследвания, а не на формата на собствеността. Никой не смята, че държавата е най-добрият собственик на археологическите обекти и археологическите ценности.

Никъде в конвенциите не е казано, че държавата трябва да експроприира културното наследство, освен в случаите когато собствениците системно увреждат културните ценности. При това в тези случаи се препоръчва да се търсят форми за публично-частни партньорства.

Никъде в конвенциите не е казано, че от формата на собственост зависи опазването и развитието на културното наследство. Напротив навсякъде се прокламира равнопоставеност на различните видове собственост, в името на опазването и развитието на културното наследство.

Можем да продължим с още "Никъде не е", но ние за разлика от консерваторите и тяхната безогледна лъжлива пропаганда имаме мярка.

Сега накратко и за **КОНСТИТУЦИЯТА** на Република България.

Никъде в Конституцията няма ограничение на собствеността върху културните ценности включително и археологическите. Конституцията постановява за изключителна държавна собственост единствено археологическите резервати. Всичко от културното наследство, което е извън тяхната територия може да бъде частна собственост.

Няма никакви конституционни пречки за частни инициативи по опазването и развитието на културното наследство. Няма такива пречки, при едни археологически разкопки извършвани в терени частна собственост, откритото да остане за собственика на терена. Няма и пречки собствениците сами да иницират такива разкопки, стига да спазят законовия ред, да осигурят опазването, научната обработка и социализацията на откритите ценности.

Няма никакви конституционни пречки за притежаване от частни лица на особено скъпи, с висока научна и културна стойност и с голяма обществена значимост културни ценности. Формата на собственост по Конституция не е пречка за опазването и устойчивото развитие на културното наследство.

Няма никакви конституционни пречки за развитието на културния туризъм и културно-туристическата инфраструктура! Напротив, това ще допринесе за издигането на страната ни пред Европа и света по много показатели.

Няма конституционни пречки за търговията с културни ценности вкл. и археологически ценности. Ясно е, че и в тази сфера у нас всичко се свежда до пари. Въпреки това, античното злато по Конституция може да бъде предмет на сделки между частни лица.

Няма никакви конституционни пречки културното ни наследство да застане в основата на една модерна индустрия. Така освен, че ще гарантираме бъдещето на България и Българите и ще печелим от това.

Можем да продължим с още подобни въпроси, но смятаме, че отговорихме в голяма степен на въпросителните повдигани от консервативната пропаганда.

Сега накратко за проекта на "Закон за културното наследство" на Чилова и групата народни представители (на консерваторите).

Този законопроект не УРЕЖДА, а УВРЕЖДА обществените отношения и накърнява грубо обществен интерес по опазването и устойчивото развитие на културното ни наследство.

Известно е, че инициативата за последния тръгна от министерството на културата. Там обаче твърде "дълго" се проточи работата върху него и консерваторите решиха да го напишат на юруш без стратегия и без ясна визия за бъдещото развитие на културното наследство.

Държавата изобщо не е готова да осигури прилагането на предлагания режим на държавен монопол. Такъв монопол съществува на хартия и в момента... Държавта обаче се доказва не само, като лош стопанин на културното ни наследство, но и като лош организатор и регулатор.

Почти във всички райони ще видим рушащи се държавни и общински паметници на културата. В същото време държавата създава всевъзможни пречки пред частната собственост и частните инициативи в тази сфера.

Опитът да се прокара концесионен апарат е похвален, но самият апарат е недобре развит и не може в този си вид да осигури адекватното опазване и устойчивото развитие на културното наследство. Навремето Илия Павлов натовари пишещите "правителствения проект" с "концесионната задача" с идеята да прави разкопки на концесия... в тази посока искат да се развият нещата днес и видни наши археолози.

Опитът да се регламентира търговията с културни ценности и възможността едва ли не всяко АД да прави аукциони се обезсмисля от подготвяната национализация на нумизматичните колекции и колекциите с археологически ценности, към които е главния пазарен интерес. Никой няма да търгува по аукционите с чакрци...

Това почти изцяло изчерпва новото в проекта на консерваторите и по мнение на много специалисти работещи в тази сфера г-жа Чилова по-нататък се е скъсала да преписва сега действащите правилници и наредби. Не че те са за изхвърляне, но несъмнено не е необходимо дословно да влизат в закона, а и трябва да бъдат ревизирани.

Финасирането в законопроекта е на ниво "пари нема действатйте"... Който както може да се оправя - е философията на консерваторите, важното е всеки да си плаща таксите... и глобите та да има пари за тях и техните проекти.

Похвално е предвиждането на конфликта на интереси, тъй като такъв съществува и в момента... Само че решението, което се предлага, не би било достатъчно ефективно при фактическото състояние на културното ни наследство.

Както вече изяснихме, пишещите този закон нямат необходимата правна база, нито от страна на конвенциите, нито от страна на Конституцията, за драстичната национализация на недвижимите и движимите археологически обекти. Надали такава изобщо е възможна при настоящата Конституция, особено за недвижимите...

Едва ли и някой би могъл научно да аргументира с какво и до колко са обогатили световната наука потъналите в прах сандъци с грънци в музейните мазета, че да се налага толкова драстично национализиране до последната керемидка...

Никой не би могъл да аргументира и с какво един такъв сандък с натрошени грънци е по-ценен от една творба на Майстора или Златю, които могат да бъдат частна собственост, а пък

керемидките - не. Ясно е за всички, че отново в дъното на всичко това стои блясъка на античното злато.

Трудно би могло да се аргументира и харченето на купища държавна пара за складирането на всяка керемидка в музейните мазета... Фетишизирането на археологическото наследство несъмнено води до пренебрегване на Българската култура... която за съжаление клони към изчезване.

Освен многото и скъпи задължения за малкото останали законни собственици, законът не предвижда почти никакви преференции. Има само голи пожелания за някакви си бъдещи облекчения...

Нематериалното наследство е изкуствено откъснато от материалното и всичко и тук остава в сферата на добрите пожелания...

Законът е със сбъркана философия и в основните си цели е нереалистичен. Той е твърде далеч от новите обществени отношения и реалността. Така, силно се рискува законът да бъде тотално бойкотиран от колекционерите и собствениците на паметници на културата.

Законът не създава и условия за спиране на трафика на ценности, а подготвя почвата за засилването на последния и преселването му от сивата икономика в по тъмната част на бизнеса.

Законът не създава и условия за спиране на тъй нареченото "иманярство", тъй като не въвежда конкретни защитени археологически зони! Охраняването на цялата държавна територия е утопия...

Законът не създава условия за устойчиво развитие, тъй като не само, че не балансира държавните, обществените и частните интереси, но и необосновано измества фокуса от множеството големи проблеми в културното наследство единствено към "иманярството" и археологията. Последната макар и имаща потенциал за развитие няма да ни съхрани като Българи...

Законът не се опира и на традициите от преди 09.09.1944 г., а е пряко продължение на политиката на държавен монопол от отречените вече соц. времена.

Законът изцяло пропуска множество съществени проблеми на културното наследство, като "фадромната", "фантомната" и "нощната" археология... отклоняването на артефакти от официални ракопки, "отчитането", "съхраняването" и "обслужването" на опосканите музейни фондове..., състоянието на рушащото се навред архитектурно наследство и т.н.

Законът не дава възможности за упражняване на адекватен обществен контрол в сферата на културното наследство.

Законът подминава почти изцяло новите технологии и внедряването им в служба на културното наследство.

Законът не въвежда задължителни недеструктивни изследвания преди и по време на разкопки с механизация и пр. неразбираеми от съвременна научна гледна точка антинаучни куриози.

Още много може да се пише какво закона НЕ Е... липсва акредитацията на музейните организации, липсва реалното участие на неправителствения сектор, дори синхронизацията с европейското законодателство е направена без оглед на спецификата на българските реалности.

Не можем да пропуснем да споменем и за множеството чисто юридически пропуски, взаимното противоречие на някои законови текстове, насипното списване на закона чрез текстове от някои сега действащи правилници, наредби и стария закон.

Очевидна дори за неспециалистите е новата "правна мътилка", неточните и неясните правни дефиниции, липсата на ясни законови критерии и пр. Липсват точни правни формулировки на основни понятия и правни термини, а там където ги има терминологията е провлачена и размита между множество членове и алинеи и не става ясно от къде до къде действат защитните режими...

Самите режими пък са необосновано само задължаващи и с почти нищо не са облекчаващи. Регламентацията обаче е твърде точна и прецизирана, когато се касае за експроприирането на колекции и археологически ценности.

Законът се е концентрирал във фикс-идеята да превърне (все още) останалото културно наследство в складови наличности, които бог знае кога и къде ще потънат... Може би точно там където потъна ограбеното до сега.

Ясно е на всички потърпевши, че и този закон както много други у нас е писан за да обслужи групови интереси... за сметка на обществения и държавния интерес.

В крайна сметка нашата позиция е, че този законопроект, ако не дай си боже мине през парламента и стане закон, поради нереалистичната си философия и липсата на стратегия и стратегическа база ще навреди извънредно много на рушащото се и разграбено културно наследство.

Законът-Чилова ще бъде пагубен не само за българското колекционерство, което стои в основата на музейната дейност у нас, но ще отблъсне бизнеса и неправителствените организации от тази сфера.

Позволихме си да пишем приоритетно какво законопроекта на Чилова НЕ Е, защото какво Е могат да видят всички...

Асоциация АРХЕА

Нашият законопроект, стратегията и останалите документи можете да намерите на сайта ни:
<http://archaeology.zonebg.com/law.htm>

Поради голямата опасност законопроекта на "Чилова и група" да бъде прокаран на второ четене веднага след парламентарната ваканция апелираме към всички засегнати страни да изпращат становища и искания за обществен дебят до:

Народно събрание с обръщение към:

- председател
- зам. председатели
- председателите на всички Парламентарни Групи
- Комисия по Културата
- Комисия по Правните Въпроси
- Комисия по Външна Политика
- Комисия по Земеделието и Горите
- Комисия по Жалбите и Петициите на Гражданите
- Комисия по Гражданско Общество и Медии
- Конституционен Съд -
- Върховен административен Съд -
- Върховен касационен Съд -
- Президент -

infocenter@parliament.bg

S.Petrova@constcourt.government.bg
VAS_pressroom@sac.government.bg
anikova@vks.bg
press@president.bg

Политически Сили:

- БСП -
- НДСВ -
- ДПС -
- АТАКА -
- ГЕРБ -
- СДС -
- ДСБ -
- РЗС -
- БЗНСАС -

bsp@bsp.bg
ndsv@ndsv.bg
dr.ahmeddogan@dps.bg
ataka@ataka.bg
info@gerb-bg.com
sds@sds.bg
ikostov@dsb.bg
centrala@rzs.bg
zs_as@abv.bg

Министерски Съвет -

- Министерство на Културата -
- Министерство на Земеделието и храните -
- Министерство на Правосъдието -
- Министерството на Външните Работи -
- Държавна Агенция по Туризмъ -
- Европейска Интеграция -
- Съвета на Европа -

primeminister@government.bg
press@mc.government.bg
press@mzp.government.bg
pr@justice.government.bg
iprd@mfa.government.bg
info@bulgariatravel.org
ggrancharova@mfa.government.bg
pressunit@coe.int

Информационни агенции и медии:

- БТА -
- ФОКУС -
- БГНЕС -
- Медияпул -
- в-к Труд -
- в-к 24 часа -
- в-к Стандарт -
- в-к Новинар -
- в-к Политика -
- в-к Капитал -
- в-к 168 часа -

corr@bta.bg
focus@focus-news.net
bgnes@bgnes.com
mediapool@mediapool.bg
vveleva@trud.bg
webmaster@24chasa.bg
agency@standartnews.com
novinar@novinar.bg
politika@politika.bg
society@capital.bg
168obshtestvo@press.zgb.bg